

İSRAİL'İN GAZZE'YE SALDIRILARININ PSİKOLOJİK SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

VİCDAN MAHKEMESİ
PSİKOLOJİK SAĞLIK MASASI

Filistin'e Özgürlük Platformu- 23 Mart 2024

AMACIMIZ

- İsrail Devleti'nin Gazze başta olmak üzere Filistin toprakları üzerindeki saldırılarının psikolojik sağlık alanında yarattığı tahribatı göstermek

Onurlu bir yaşam hakkı olmadığı sürece psikolojik sağılıktan söz edilemez!

- İsrail güçlerinin faili olduğu soykırım, sivilleri hedef alan ölümcül saldırılar, temel ihtiyaçların sağlanmasını engelleme, işkence ve ekonomik ambargo gibi insani değerleri hiçe sayan eylemler Gazze’de tam anlamıyla bir yıkım oluşturmuş durumdadır.

7 Ekimde Başlamadı!

- İsrail'in Filistinliler üzerinde yaklaşık 70 yıl boyunca gerçekleştirdiği baskı, yıkım ve soykırım doğrudan ve nesiller arası aktarım yoluyla milyonlarca sivili hem fiziksel hem de psikolojik açıdan ciddi düzeyde etkilemiş ve bundan sonra da etkileyecektir!

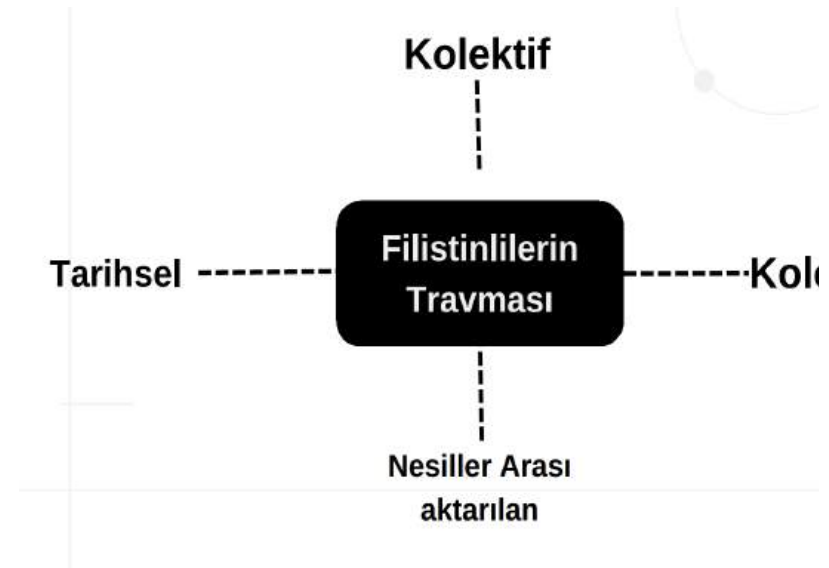

Post Travmatik Stres Bozukluğundan Bahsetmek Bile Mümkin Değil! Çünkü,

- Sistematik ve uzun süreli şiddet, işgal, yerinden edilme tehdidi ve apartheid rejiminde yaşamının oluşturduğu kronik stres sadece bireysel ölçekte travma etkisi oluşturmakla kalmayıp, kültürel kodlarla ve ebeveynlerden çocuğa aktarılan genetik kodlarla nesilleri aşan kolektif travmaya dönüşmüştür.
- Nesiller arası aktarılan bu kolektif travmanın Filistin toplumundaki oluşturduğu başlıca psikolojik etkiler; baskının içselleştirilmesi, toplumsal yabancılaşma ve güvensizlik, toplumsal özgüvenin yitirilmesi, içselleştirilmiş aşağılık ve yetersizlik duygusu, kurban psikolojisi ve toplumsal uyum ve işlevin bozulması ve geleceğe dair derin umutsuzluk olarak görülmektedir (Jabr, 2023).

Kollektif Travma Daha da Derinleşmekte!

- Filistinlilerin nesilleri aşan kolektif travması, 7 Ekim'den beri, hastanelerin, okulların, evlerin ve güvenli bölge olarak gösterilen sığınma kamplarının sürekli olarak bombalanmasıyla kaçıp sığınabilecekleri hiçbir güvenli yerin olmayışı, gıda yardımına izin verilmemesi ve yiyeceğin adeta bir silaha dönüştürülmesiyle bilinçli ve sistematik bir açlığa mahkum edilmeleri (Human Rights Watch, 2024), hastanelerin, ambulansların sistematik ve bilinçli şekilde bombalanmasıyla her türlü sağlık hizmetinin neredeyse durma noktasına gelmesiyle (MSF, Sınır Tanımayan Doktorlar, 2024) adeta yeniden perçinlenmiştir.
- Bunlardan daha da kötüsü Filistinlilerin tüm dünyanın gözü önünde sistematik soykırıma uğrarken uluslararası hiçbir otoritenin bu soykırıma gerçek anlamda müdahale etmeyişinin oluşturduğu çaresizlik, umutsuzluk ve yalnız bırakılma hissiyle, yaşanan kolektif travma daha da derinleşmektedir.

Tüm bu yaşananlar ciddi
travmatik yaşantılardır!

Tüm dünyanın gözleri
önünde
insan eliyle,
kasten,
gerçekleştirilmektedir!

Tüm dünyanın seyirci kalması,
insan eliyle gerçekleştirilmiş olması

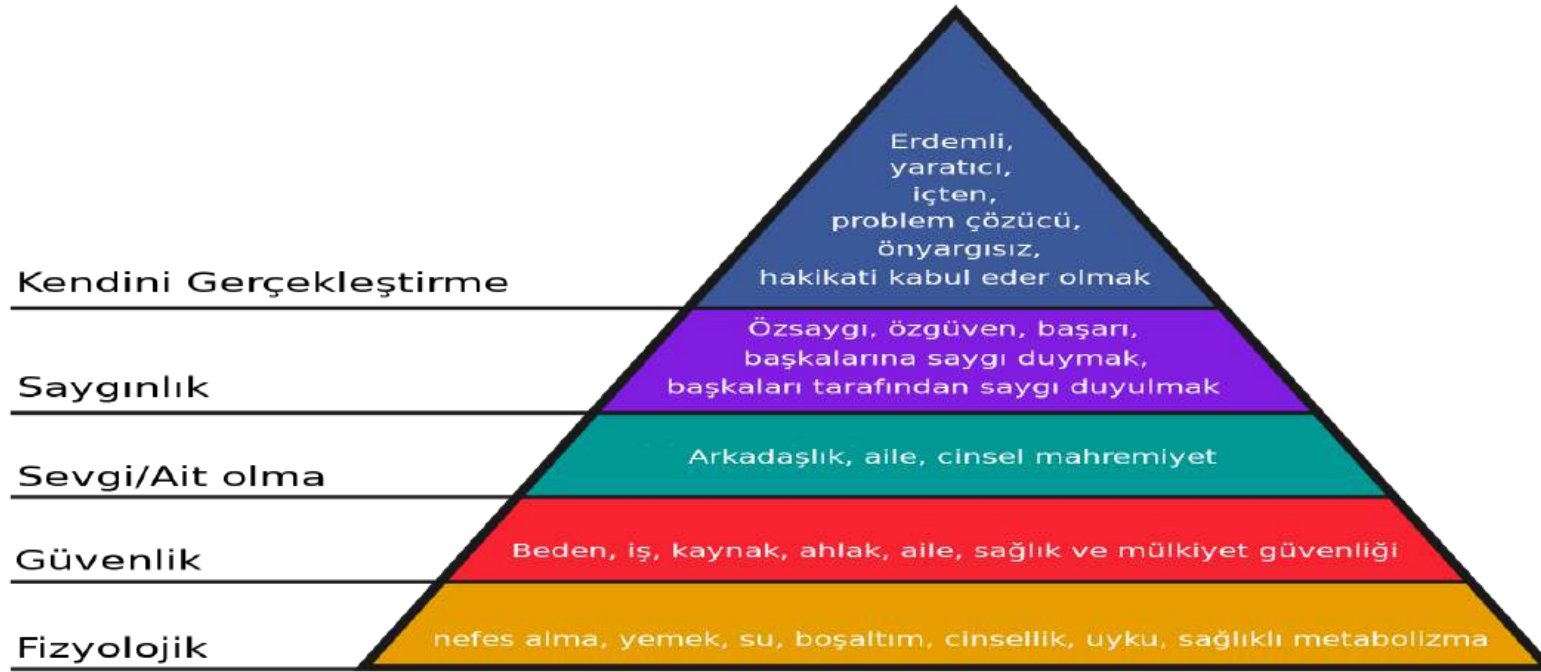
- ciddi
- uzun süreli
- karmaşık psikiyatrik semptomlara neden olmakta
- Tedavileri çok daha karmaşık bazen de tam olarak mümkün olmamaktadır!

Bu semptomlar

- geçmişe dönüşler,
- anksiyete,
- panik ataklar,
- insomnia (uyku bozuklukları),
- depresyon,
- psikosomatik şikayetler,
- sebepsiz şiddetli öfke atakları,
- tekrarlayıcı yıkıcı davranışlar
- Ve daha fazlası!

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre fiziksel ve barınma ihtiyaçlar karşılanmadığı sürece psikolojik ihtiyaçlarının karşılanmasından söz etmek zordur!

Tüm Bu Soykırım, Saldırı, Açlık ve Bombalamaların Arasında Çocuklar Ne Durumda?

- Birleşmiş Milletler Yakın Doğu'daki Filistinli Mültecilere Yardım Kuruluşu'nun (UNRWA) verilerine göre İsrail'in Gazze'ye yaptığı saldırıların uzun yıllardır süre gelmesinden dolayı **Gazze'deki çocukların %58'i** 7 Ekim öncesinde de ciddi düzeyde psikolojik desteğe ihtiyaç duymaktaydı.
- Save The Children yardım kuruluşunun 2022 Haziran raporuna göre ise **Gazzeli çocukların %80'i süregelen bir korku, endişe, üzüntü ve yas duygusu içerisindeydi.** Çocukların **üçte birinin geceleri korkudan altını ıslattığı ve gün geçtikçe artan bir oranda, çocukların tepkisel konuşmamazlık (reactive mutizm) yaşadığı** belirtilmiştir.
- Gazze'de 7 Ekim'den önce de çocukların en az yarısının psikolojik desteğe ihtiyaç duyması İsrail'in soykırım suçu işlediğinin bir diğer kanıtıdır. **7 Ekim sonrasında ise bu çocukların tamamı psikolojik destek ihtiyacı içerisindedir (UNRWA, 2024)**

İşgal edilen Filistin topraklarındaki Save The Children Ülke Yöneticisi Jason Lee, 7 Kasım'da şu cümlelerle dünyaya seslenmiştir:

- *“Savaş zamanlarında insanlar genelde güvenli yerler ararlar. Şu anda Gazze’de güvenli bir yer yok.*
- *İnsanlar Gazze dışında da güvenli bir yere geçemiyorlar. Aslında çocuklar onlara güven veren, dağıtılmayacağına emin oldukları bir ailede, rutin içerisinde ve uygun bir tedavi görerek iyileşebilirler. Ama birçok çocuk zaten ailesini kaybetti.*
- *Kimisi tüm yakınlarını kaybetti. Şiddet ve yerinden edilme durmuyor. Bu kargaşa ve ekonomik ablukanın çocukların psikolojisini nasıl etkileyeceği konusunda defalarca uyardık. Bu gerginlikten önce bile, zaten konuştuğumuz ebeveynlerin yarısından fazlasının çocuğu kendine zarar verme davranışları sergiliyor veya intihar düşünceleri içerisindeydi.*
- *Çözüm üretecek mecraları alarma geçirmek ve çocukların neler çektiğini dile getirmek için kelimelerimiz tükenmek üzere.*
- *Ateşkes olmak zorunda. Şiddetle geçen her gün daha fazla psikolojik ve fiziksel yara demek. Ve bu yaralar ömür boyu kapanmayabilir. Bu gidişle çocukların psikolojik sağlığı geri döndürülemez bir noktaya gelebilir (Save the children, 2023).*

AİLESİ HAYATTA OLMAYAN YARALI ÇOCUK

(WOUNDED CHILD NO SURVIVING FAMILY)

Tüm bu korkunç yaşantıların sonucu olarak 7 Ekim sonrası ağır bombardıman altındaki Gazze’de, acillerde sürekli hasta bakan doktorlar, tüm ailesi ölmüş yaralı çocuklar için özel bir kısaltma kullanmaya başlamışlardır: WCNSF (wounded child no surviving family) (Sınır Tanımayan Doktorlar, 2024).

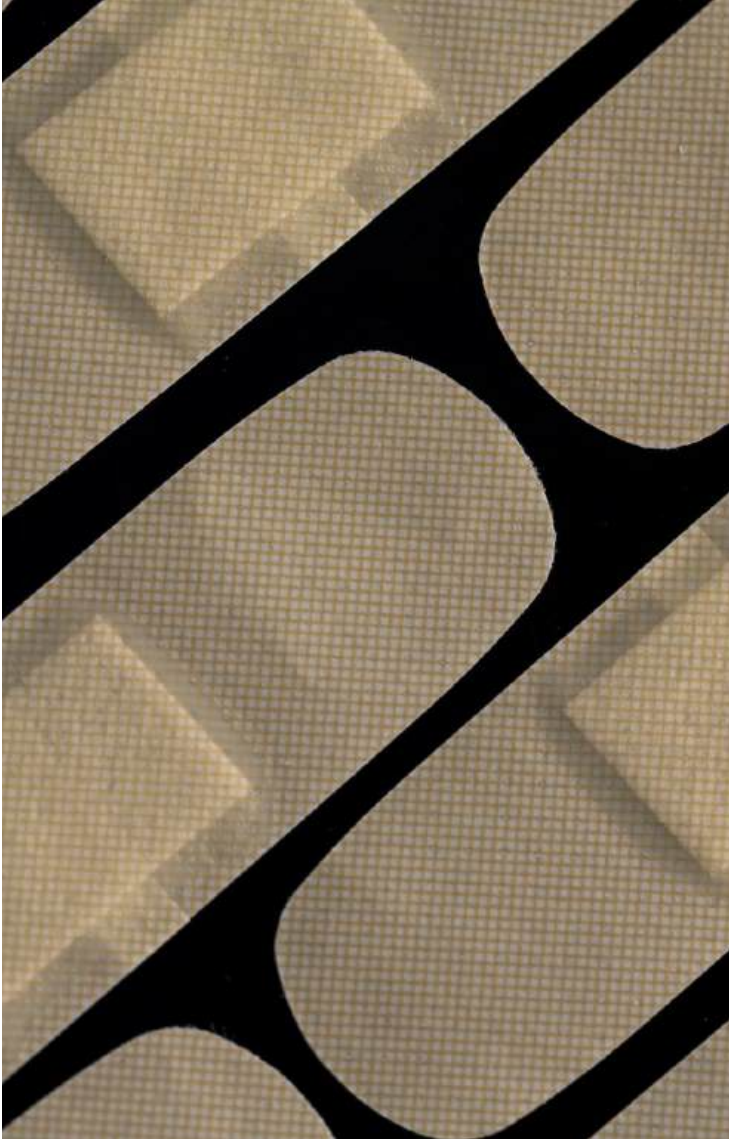
Kasım 2023'te Sınır Tanımayan Doktorlar Acil Koordinatörü Marie-Aure Perreaut Revial şunları söylemiştir:

“Al-Aqsa Hastanesi Psikolojik sağlık ekibimiz çocuklarla sanat terapi seansları gerçekleştirdi. Bazıları ailelerinin bombalamalar sırasında öldürüldüğünü çizdi. Annelerinin bacaklarını ve kollarını bedenlerinin yanına yere çizdiler. Ayrıca 5 yaşındaki bir erkek çocuğu görüştüğü psikoloğa ölmek istediğini belirtmiş. Bana bunu anlattıklarında sadece çocukları değil, kendileri de aynı deneyimleri yaşarken bu travmayı yaşayan çocukları destekleyen psikologları da düşündüm. ”

- 5 yaşındaki Faysal Ahmed Halidi'nin sözleri ise Gazze'de tarifsiz acılar yaşandığının bir başka göstergesidir. Halid *“Annem 7 aylık hamileydi. Karnından vurdular. Gözümün önünde vurdular. Annemle babamı koridorda gözümün önünde vurdular.”* diyerek çocukların yaşadığı deneyimlerin ne kadar korkunç boyutta olduğunu göstermektedir (Eye on Palestine, 2024).

Gazze'deki çocukların durumuna ilişkin bir başka rapor Sınır Tanımayan Doktorlar tarafından 2024 Şubat ayında yayınlanmıştır.

Raporda bu vahşetten sağ kurtulan çocukların, yalnızca görünür yaralar değil, aynı zamanda görünmez yaralar da (sürekli yerinden edilme, sürekli korku ve aile üyelerinin gözlerinin önünde uzuvlarına ayrılmasına tanık olma) yaşayacakları vurgulanmıştır.

Beş yaşındaki çocukların ölmeyi tercih ettiklerini söylemeleri de raporda geçen çarpıcı bir başka ifadedir.

Filistin Soykırımının Kadınlar Üzerindeki Etkileri

- *aşırı korku*
- her an ölme korkusu
- *engelli kalma korkusu*
- çocuklarını koruyamayacaklarına dair korku
- *gıda tüketimini azaltmak,*
- hamilelerin yetersiz beslenmesi
- *doğum anormallikleri*
- erken bebek ölümleri
- *doğum yapan kadınların doğum sonrası komplikasyon riski*
- kadınların jinekolojik enfeksiyon risk
- *Korkudan kürtaj oranlarında %300 oranında artış*
- Travma etkisiyle daha sık adet görme

- Time Dergisinin Şubat 2024 haberine göre Batı Şeria'nın El Halil bölgesindeki kırsal köylerde yaşayan kadınlar ve çocuklarla çalışan Klinik Psikolog Maram Nemer, insanlar **"Ağızdaki tuhaf tattan şikayet ediyorlar, bir hastada acı bir tat ve boğazda kuruluk vardı; haberleri her izlediğinde bu durum daha da kötüleşiyordu."** diyerek hastalarının çoğunun son zamanlarda tuhaf bir semptom bildirdiğini belirtmiştir.
- Project Rozana'nın CEO'su Ronit Zimmer, **"Bu psikosomatik rahatsızlık, savaşın neden olduğu korku ve kaygının fizyolojik bir tezahürüdür"** diyerek durumu açıklamaya çalışmıştır.
- **Psikolojik ve fizyolojik anlamda tüm bunların çok daha fazlası yaşanmaktadır!**

- Tüm bu istatistik ve raporlar,
- *insan onuruna yaraşır bir yaşam hakkı elinden alınan;*
- yiyecek, giyecek, temiz su ve hijyenik koşullardan mahrum bırakılan,
- *hastaneleri bombalanan,*
- sağlık çalışanları katledilip temel sağlık hizmetlerine ulaşımı elinden alınan

Gazzelilere uygulanan bu muamelenin 7 Ekim öncesi, bir başka ifade ile 1948 yılından bu yana sistematik ve kitlesel boyutta sürdürüldüğü görülmektedir.

- Yıllar boyunca sistematik bir şekilde Filistinlileri ortadan kaldırmayı hedefleyerek sürdürülen bu muamele ile İsrail'in *başta soykırım olmak üzere savaş ve insanlığa karşı işlenen suçlar gibi birden farklı suçları işlediğini* göstermektedir.

Acil Ateşkes Hemen Şimdi !

- Tüm dünyanın gözleri önünde aylar ve hatta yıllardır süren bu soykırımın bir an önce sona erdirilmesi gerektiğine
- Filistin halkı ve çocukların insan onuruna yaraşır bir yaşamı bir an önce kazanmaları gerektiğine inanıyoruz.
-